

עפ"ג 14288/08/14 - מוחמד עלאונה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 14288-08-14 עלאונה נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד
כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ
כב' השופטת אסתר נחליאלי-חיאט
המערער: מוחמד עלאונה
נגד
המשיבה: מדינת ישראל

פסק דין

1. המערער הורשע בבית משפט קמא על סמך הודייתו בעבירה של כניסה לישראל שלא כחוק, עבירה על סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל תשי"ב-1952.

בית משפט קמא (כב' השופטת ה' נאור) הטיל על המערער עונש מאסר בפועל של 8 ימים שחפף למעשה את ימי מעצרו בתיק זה, מאסר על תנאי של 3 חודשים וכן קנס בסך 2,500 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו.

הערעור שבפנינו נסוב אך ורק לגבי הקנס והמאסר שהוטל חלף הקנס.

2. לטענת הסנגורית, שגה בית משפט כאשר הטיל על המערער קנס, בוודאי קנס בהיקף שהוטל, קרי: 2,500 ₪. טרחה הסנגורית והגישה לעיונו טבלה המשקפת, לשיטתה, את הענישה הנהוגה בבתי משפט שלום, כדי להראות ולשכנע בכך שבתי משפט אינם נוהגים להטיל קנס כלל בעבירות של שהייה בלתי חוקית. עוד מפנה הסנגורית לרע"פ 3677/13 מוחמד אלהרוש נ' מדינת ישראל, הלכה שקבעה את מתחם הענישה בעבירות מסוג זה שבהן הורשע המערער. גם מפסק הדין בענין אלהרוש עולה כי לא היה מקום במקרה הנוכחי להטיל קנס, בוודאי לא בגובה הסכום שהוטל ועל אחת כמה וכמה, לא לקצוב חלף הקנס 20 ימי מאסר. הסנגורית מלינה על כך שבית משפט קמא, ככל הנראה ראה לנגד עיניו את הסכום שאותו הפקיד המערער כערובה לשחרורו בזמנו, וסכום זה נקבע בדיעבד כסכום הקנס. מדובר בסכום גדול מאוד עבור המערער. המערער הוא איש קשה יום. איננו צעיר. הוא נשוי לאישה ישראלית. עובר טיפולי הפריה ובנוסף בתקופה האחרונה, כך לטענת הסנגורית, נפצע. כל הנתונים הללו גם יחד מצביעים על כך ששגה בית משפט כאשר הטיל עליו את הקנס בגובה הסכום דלעיל.

3. המדינה מפנה אותנו לאמור בגזר הדין. גם התביעה מפנה לחלק מהאמור בפרשת אלהרוש, שם נאמר כי רשאי בית המשפט להטיל קנס. למערער שבפנינו הרשעות קודמות. בית המשפט הקל איתו בנושא המאסר ועל כן הטיל עליו את הקנס. אין לומר גם כי בית המשפט ראה לנגד עיניו רק את סכום הערבון והוא שהכתיב את גובה הקנס. בית המשפט שקל וסבר כי זהו הסכום ההולם.

4. שמענו את טיעוני הסנגורית ואיננו סבורים שיש מקום להתערבותנו.

כאמור, תקופת המאסר שהשית בית משפט קמא אינה עומדת על הפרק בדיון בערעור זה, עדיין אנו רואים לציין כי בית המשפט הטיל 8 ימי מאסר שמהווים למעשה את ימי המעצר שאותם כבר ריצה המערער בגין העבירה הנוכחית. לתקופת המאסר שהשית בית המשפט יש חשיבות מרבית בעניין שבפנינו. ככלל - גזירת הדין משקללת ומחייבת איזון בין רכיבי הענישה השונים. מקום בו מחמיר בית המשפט במאסר שהוא מטיל, הדעת נותנת כי יתחשב בנאשם העומד בפניו לעניין גובה הקנס שיושת עליו והיפוכו של דבר. נראה לנו כי זהו בדיוק הנתב שבנו פסע בית המשפט במקרה הנוכחי. על המערער כאמור הוטלו 8 ימי מאסר - תקופה מינימלית שהתאימה עצמה לימי המעצר. גם בטבלה שהגישה הסנגורית לעיוננו, שחרף מספרם הלא מבוטל של פסקי הדין הרבים המצוטטים בה מהווה שיקוף חלקי בלבד של הענישה הנוהגת בעבירה זו, קיימים עונשי מאסר של חודש שהוטלו על הנאשמים בעבירה זוה ונסיבות דומות.

לפיכך, כאשר הטיל בית המשפט עונש מאסר מינימלי רשאי היה לאזן זאת בהטלת קנס משמעותי.

5. לאמור לעיל אנו מוסיפים את העובדה שאין מדובר במי שזו לו הרשעתו הראשונה. אכן אין למערער הרשעות בעבירות שב"ח, יחד עם זאת יש לו הרשעות קודמות, בין ההרשעות נציין שתי עבירות משנת 2006, שתיהן עבירות איומים. אנו למדים מגיליון ההרשעות הקודמות שהמערער גם ריצה עונש מאסר של 10 חודשים. קיימות גם הרשעות ישנות יותר שאליהן איננו מתייחסים. העבר הקודם של המערער צריך לבוא בחשבון בגדר שיקוליו של בית המשפט בשעת גזירת הדין. משראה בית משפט קמא, כאמור, לאזן את הענישה באופן של הכבדה בנושא הקנס וקיצור תקופת המאסר, נראה לנו כי לא סטה בכך מנורמת הענישה הסבירה והראויה והחלטתו אינה מחייבת התערבות של ערכאת הערעור.

6. באשר לפרשת אלהרוש, אכן בית המשפט העליון קבע באותה פרשה, כפי שצינה הסנגורית, כי: **"עבירת השב"ח אינה נושאת עמה מיניה וביה הנאה כלכלית, אלא כתוצאה ממנה מתאפשרת לעבריין הטבה כלכלית..."**. יחד עם זאת, אמר בית המשפט העליון שם גם את הדברים הבאים: **"אני סבור שיש מקום להותיר בפני בתי המשפט את האפשרות להשית קנס כאשר בפניהם נאשם ספציפי שיתכן שהקנס הכספי כשלעצמו ולא המאסר חלף אי תשלומו ירתיע אותו"**. לפיכך גם האמור בפרשת אלהרוש אינו חוסם כאמור את הדרך שבה נקטה כב' השופטת קמא במקרה הנוכחי.

7. איננו מקבלים את טענת הסנגורית, כי בית המשפט ראה לנגד עיניו רק את הסכום שאותו הפקיד המערער כערובה ומכאן נגזר סכום הקנס. הסכום איננו דרקוני. מדובר בקנס סביר עבור אדם שכאמור יש לו הרשעות קודמות, הוא ריצה כבר עונש מאסר ולא היה בכך כדי להרתיעו מפני ביצוע עבירה

נוספת. מכל מקום, בגדר בדיקת יכולתו הכלכלית של המערער ובהתייחסות לאמירתו של בית המשפט העליון בפרשת אלהרוש ולפיה: **"עוד יש לזכור שבפסיקת בית משפט זה כבר נקבע כי במקום שברור כי הנאשם לא יוכל לשלם את הקנס ומשמעות הדבר הארכת מאסרו חלף הקנס, יש להימנע מהטלת הקנס..."**. הסכום שהופקד כערבון מצביע על כך שהמערער לא יצטרך לרצות מאסר חלף הקנס.

בשולי הדברים עתרה הסנגורית בעל-פה להורות עתה על החזרת הערבון כדי שהמערער יוכל לרצות מאסר תמורת קנס. הבקשה לא הופיעה בהודעת הערעור, היא איננה מונחת בפנינו ואיננו רואים להתייחס אליה. אם ירצה המערער לנקוט בדרך זו, שעל פניה נראית בלתי ראויה, יגיש בקשה מתאימה לפני שייכנס למאסר.

ניתן והודע היום ה' ניסן תשע"ה, 25/03/2015 במעמד הנוכחים.

אסתר נחליאלי-חיאט,
שופטת

ג'ורג' קרא, ס"נ

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד